

Заняття на тему:

Виготовлення ляльки-мотанки «Сонячний кінь»

Мета: Ознайомити дітей із народною іграшкою, поняттям про особливості декоративного образу тварин; навчити виготовляти ляльку - мотанку «Сонячний кінь».

Розвивати технічні вміння конструювання з ниток , різати за шаблоном , або використовувати лінійку ; мотивувати творчу уяву ,мислення, фантазію, формувати естетичні почуття, смак;

Виховувати любов до іграшки, до народних іграшок, почуття національної гідності за свій народ, його культуру, мистецтво, здатність зберігати традиції.

Матеріали та інструменти: 3 набори з лляного джуту по 40 мотузочок у кожному довжиною 28 см для голови, тулуба і ніг, додатково потрібен буде джут для гриви і для обмотки частини тіла; 5 різнокольорових ниток для гриви, відповідний кольоровий шматочок щільної тканини для попони розміром 4 x 8 см , шнурок - для вуздечки, тасьма для копит і дві бусинки чорного або коричневого кольору для очей.

Тип уроку: комбінований

Хід уроку:

1. Організаційний момент.

Привітання. Перевірка готовності учнів до уроку

2. Актуалізація опорних знань

Які іграшки ви любите? Чому?

Чи є серед них найулюбленіша іграшка?

Чим вона відрізняється від решти іграшок?

Чи знаєте іграшки, якими гралися наші пращури?

3. Мотивація навчальної діяльності

У кожного з вас є багато іграшок. Деякі з них найулюбленіші, а є й такі, якими ви навіть і не граєтеся. Чи не так? А чи є у когось народна іграшка? Не Барбі та Кен, яких випускають іграшкові фабрики, а іграшки, створені добрими, чуйними та вмілими руками народних

майстрів. Може, є іграшки, що зробили для вас мама чи бабуся? Сьогодні ми поринемо у сиву давнину і спробуємо дізнатися, як і з чого створювали майстри іграшки для дітей.

4. Викладання нового навчального матеріалу

Зі стародавніх часів люди створювали різні іграшки і забавки для своїх дітей. Але іграшка завжди була не тільки предметом гри, а й оберегом для дитини. В Україні діти любили гратися іграшками, виконаними з деревини, глини, сиру та тіста, а дівчаткам дуже подобались ляльки-мотанки. Чи знаєте ви, що це за іграшки? Це ляльки-обереги, які виготовляли з тканини (демонстрування наочності). Цікавим є те, що у таких ляльок не зображували обличчя. Це пов'язано з тим, що лялька в минулому виконувала роль обрядового, навіть магічного предмета. Така безлика лялька захищала дитину від злих духів.

Поряд із мотанками існували й інші іграшки-тваринки — пташки, баранці, коники (демонстрування наочності). Їх виготовляли з соломи, деревини, глини. А в Західній Україні досі створюють сирні іграшки, які дуже нагадують коників (демонстрування наочності).

Але мало виготовити іграшку. Майстри декоративно-прикладного мистецтва обов'язково прикрашають свої творіння, щоб іграшка подобалася дітям. Придивіться уважно до фотографій з народними іграшками (демонстрування наочності).

Чим прикрашені зображені на фотографіях народні іграшки?

Послухайте віршики та потішки про народні іграшки.

Півник, півник, свистунець!

В тебе гарний гребінець,

Хвостик розфарбований,

Весь ти розцяцькований.

ІГРАШКА З ЯРМАРКУ

Їде возик мальований,

Коників дві пари.

Двоє білих, третій — сивий,

А четвертий — карий.

Коліщата — рипу! рипу! —

Аж лящить у хаті,

І сидять у тім візочку Зайчики вухаті.

Коли Ясек добре смикне За віжки червоні,

Перший зайчик зводить лапку —

Поганяє коні.

Їде зайчик-побігайчик,

А із ним — зайчиха,

Поглядає на Ясека І киває стиха.

(Я. Поразінська)

Фізкультхвилинка:

«Ой веселий коник скаче , добрі грива та копита .А трава зелена плаче , бо конячка добре скаче»,

5.Пояснення виготовлення іграшки Вчитель. Сьогодні ми зробимо народну іграшку — веселого коника. У слов'янській культурі **Кінь** – це символ енергії й сили, пристрастей та інстинктів, а також вірності і відданості у праці, у щоденних турботах. Предковічно коні були помічниками богів, воїнів-козаків і, головне, хліборобів. Кінь - працьовитий, войовничий і творчий дух.

Сонячний кінь – це символ нескінченної творчої енергії. Він біжить крізь час та вимір протягом багатьох тисячоліть та залишає за собою вогонь – силу, яка запалює новими ідеями творчих та свідомих людей. Мотанка "Сонячний Кінь" буде нести в собі й властивості оберегу саме для тієї родини, яка його змотала власноруч!

Розгляньмо, з яких частин складатиметься наш коник. У коника є тулуб, голова, шия, чотири ноги та хвіст. Для виготовлення конячки нам знадобляться такі матеріали: 3 набори з лляного джуту по 40 мотузочок у кожному довжиною 28 см для голови, тулуба і ніг, додатково потрібен буде джут для гриви і для обмотки частин тіла; 5 різнокольорових ниток для гриви, відповідний кольоровий шматочок щільної тканини для попони розміром 4 x 8 см , шнурок - для вуздечки, тасьма для копит і дві бусинки чорного або коричневого кольору для очей.

Починаємо робити голову Коня. Для цього, відступивши від краю пучка мотузочок 1-1,5 см, щільно перев'язуємо це місце 2-3 рази, фіксуємо подвійним вузлом і коротко обрізаємо кінці.

Вивертаємо цю конструкцію на виворіт, рівномірно розподіляємо нитки і повторно перев'язуємо джутом, роблячи 7 -8 витків, і ховаємо кінець джуту під обмотку.

Починаємо робити гриву. Для цього беремо 10 вірьовок і, відступивши приблизно півс антиметра від попередньої обмотки, обхоплюємо основний пучок цими мотузочками і міцно примотуємо їх до голови червоною ниткою. Колір нитки можна вибирати довільно, але краще виглядають яскраві і контрастні. Бажано також, щоб нитки були однакової

якості.

Потім цю частину гриви обрізаємо приблизно на висоті 2 см. Так продовжуємо формувати гриву, міняючи кольори ниток. Пам'ятаємо, що обмотку треба виконувати обережно і досить туго (виток до витка), кінець нитки ховаємо під обмотку.

На фото видно, що кожен елемент гриви трохи захоплює попередній. Таким способом ми надаємо шії потрібну злегка округлену форму. Коли всі п'ять елементів гриви будуть отові, поділяємо основний пучок на дві рівні частини (по 20 мотузок) і починаємо робити передні ноги коня. Для цього кожену половинку складаємо навпіл (виходить по 40 мотузочок) і прив'язуємо дуже щільно спочатку обидві ноги разом до майбутньої грудей коника, а потім кожену з них окремо дуже щільно обмотуємо джутом до самого кінця. З кожним витком робимо рівномірну затяжку, формуємо круглу ніжку і в кінці мотузку ховаємо під обмотку. Намагаємося, щоб ноги вийшли однакової довжини. Для цього весь час порівнюємо їх. Приступаємо до виготовлення спини і хвоста. Для цього другий набір мотузочок з 40 штук рівняємо і обертаємо навколо грудей, а потім дуже міцно обмотуємо цю зв'язку, роблячи 10-15 витків, і ховаємо шпагат під обмотку. Приступаємо до виготовлення задніх ніг. 3-й набір мотузок з 40 штук складаємо навпіл і накладаємо на спину коня, відступивши від грудей приблизно 4 см, розправляємо цей пучок мотузок і туго примотуємо його до тіла, а потім ділимо на 2 частини (в кожного залишається по 40 мотузочок) і починаємо обмотувати кожену ногу, опускаючись вниз. При цьому порівнюємо її довжину з довжиною передньої ноги, і коли вони зрівняються, закінчуємо обмотку, ховаємо кінець мотузки під обмотку і обрізаємо все зайве. Так само чинимо з другою ногою.

Підрівнюємо ноги, якщо треба. На передніх зрізаємо загорнуту мотузку, щоб передні і задні ноги, виглядали однаково.

Підрівнюємо хвіст, прив'язуємо вуздечку. Приклеюємо або пришиваємо підківки. Якщо тасьма сипка, краще клеїти. Але клей треба вибрати такий, щоб клеїв тканину. Можна спробувати і ПВА. Приклеюємо оченята, закріплюємо нитками попонку. І ось наш коник готовий!

6. Самостійна робота: Правила користування ножицями

- Ножиці – це небезпечний інструмент. Поводитись з ним треба обережно.
- На робочому місці поклади ножиці так, щоб вони не виходили за край столу.
- Не тримай ножиці вістрями догори.
- Не різь на ходу. Під час різання не вставай з місця.
- Передавай ножиці закритими і кільцями вперед.
- Під час роботи з ножицями притримуй матеріал лівою рукою так, щоб він не потрапляв на лінію різання.
- Правила користування клеєм
- Клей треба наносити пензликом від середини до країв.
- При потраплянні клею на одяг його слід негайно змити водою.
- Для притискання елементів аплікації і витирання рук треба користуватися серветкою з тканини.

- Закінчивши роботу, клей потрібно щільно закрити, пензлик і посуд помити.

Виготовлення народної іграшки — сонячного коника

7. Актуалізація набутих знань

Що ми сьогодні робили?

Чим відрізняється народна іграшка від тих, що продаються у звичайних іграшкових магазинах?

Чи сподобалося вам знайомство з народними іграшками? Чи запропонуєте своїм друзям або меншим рідним, друзям гратися народними іграшками? Чи сподобався вам процес створення народної іграшки?

8. Підсумок :

Підбиття підсумків (загальна оцінка уроку, перегляд дитячих робіт, демонстрування кращих).

Додатковий матеріал:

Народні іграшки

З глини

З деревини

З сиру

З соломи , тканини, ниток.

Ляльки -мотанки

Схема виготовлення іграшки Коника

